

## بررسی رشد و نمو میوه فندق

سوننا حسین آوا، داود جوادی مجدد<sup>۲</sup>

۱ - عضو هیأت علمی بخش تحقیقات باغبانی مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

۲ - عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان گیلان

در این مطالعه رشد و نمو میوه فندق بررسی شد. مشخص گردید که بعد از گرده افشانی لوله گرده به طرف پایین خامه شروع به رشد می کند و در این مرحله، رشد لوله گرده برای مدت ۳ الی ۴ ماه متوقف می گردد. پس از این مدت رشد لوله گرده دوباره شروع می شود و عمل تلقیح صورت می گیرد. در فندق، چندین کلانه از جوانه گل رشد می کنند و میوه ها به صورت خوشه مرکب ظاهر می شوند و هر کدام از میوه ها توسط یک پوشش برگ مانند احاطه می گردد. پوست چوبی و مغز میوه به ترتیب از دیواره تخمدان و جنین منشأ می گیرند. چندین ماه بعد از گرده افشانی هیچ گونه رشد میوه از نظر ماکروسکوپی مشاهده نمی شود. بنابراین در این پژوهش مشخص گردید از زمان گرده افشانی (بهمن ماه) تا برداشت میوه (مرداد ماه) در رقم نقرت رشد تخمدان برای مدت ۴ الی ۵ ماه خیلی کند می باشد. پس از آن رشد میوه سریع می شود. در مرحله رشد سریع، قطر میوه تا ۹۰٪ افزایش می یابد. سپس رشد میوه به طور ناگهانی کاهش می یابد. افزایش ماده خشک و ابعاد پری کارپ در فازهای رشد میوه از منحنی اس شکل تبعیت می کند. در این منحنی رشد میوه در فازهای اول و سوم کند اما در فاز دوم سریع بود. میزان آب و روغن میوه ها تا زمان برداشت به ترتیب کاهش و افزایش می یابد.